

5 - Diğler Sanatlarımyz

Fakat, ne yazık ki, bu sanatlar tanzimat devrinden itibaren, milli ekonomiye önem verilmeyerek, Adam Smith'in "Bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler" ilkesine uyulması yüzünden, hep yok oldular.

5 - Diğler Sanatlarımyz
(Ziya Gökalp - Türkçülüğün Esasları)

Diğler sanatlarımyz tamamıyla halk tarafından yaratıldııkları için, tamamen millidirler. Dans, mimari, nakkaşlık, ressamlık, hattatlık, marangozluk, demircilik, çiftçilik, boyacılık, çuhacılık, halıçılık, kilimcilik, v.s., v.s. gibi. Osmanlı yüksek tabakası; bedenle ilgili veya el aracılarıyla yapılan bu işleri sıradan saydığı için, halka bırakmıştır. Bundan dolayı Türkçülük bu sanatların hepsini bilmeli ve desteklemelidir. Fakat, ne yazık ki, bu sanatlar tanzimat devrinden itibaren, milli ekonomiye önem verilmeyerek, Adam Smith'in "Bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler" ilkesine uyulması yüzünden, hep yok oldular.

Türkçülüğün görevi şimdi bunları yeniden diriltmeğe çalışmaktır. Bir taraftan, Avrupa medeniyetiyle beraber, Avrupa tekniklerini almalıyız. Fakat, diğler yönden, milli güzellik hazinelerimiz olan bu güzel sanatlarımyzı da elimizden büsbütün kaçırmada çalışmamız gerekir. Yapabilmek için, önce, bu sanatların ürünlerini milli müzelerde toplayıp sergilemek sonrada bunlara ait reçeteleri yapım biçimlerini öğrenerek kitaplarla, dergilerle yayınlamak gerekir.

Mesela genellikle kök boyalar kullanılarak yapılan milli boyacılığımız büsbütün sönmeğe üzeredir. Şimdi Anadolu'da yapılmayan kilimler ya adi sabit olmayan Avrupa boyalarıyla, yahut Almanların sabit, fakat madeni olan boyalarıyla boyanmaktadır. Sabit olmayan boyalar az zamanda bozuldukları ve Alman boyaları da parlaklığıyla milli zevkimize uygun gelmedikleri için, her ikisi de milli sanatımız için zararlıdır. Dokumacılıkta milli olmayan ellerin resmettikleri yeni nakışlar da milli zevk anlayışımıza uymuyor. O halde ülkemizdeki sanatçıları bu gibi sapmalara son vererek, milli sanatımıza dönmeye çağırarak, konuda da Türk Ocakları oldukça önemli görev üstlenebilir.